

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake peti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrta leta 2 kron, ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Vlada hoče boj!

Splošno prepričanje je, da se nemštvo na Spodnjem Štajarskem vzdržuje samo s pomočjo avstrijskih vlad. To lažnemštvo bi kar čez noč izginilo, če bi vlada odpravila vse krivice, katere dela Slovincem zlasti z uvažanjem nemškosrbritih uradnikov na Spodnje Štajarsko. V istem hipu bi tudi prenehal obžalovanja vredni boj, katerega smo prisiljeni bojevati z našim posili nemštvom.

Toda rojaki, vedite, avstrijska vlada nam je zadnje dni na jasn način povedala, da miru in napredka na Spod. Štajarskem ni. Povedala nam je, da hoče nove ljute boje, v katerih bode — kakor doslej, zavezništvo Nemcev.

Vlada je namreč doslej naše nemštvo štela za geslo, naj se varuje dosedanje posestno stanje. S tem je hotela reči, da bode dotlej, dokler bode pri krmilu, pustila vse pri starem in da bode uradniška mesta v slovenskih krajih zopet izpolnjevala z nemškimi uradniki, ako so bili na teh mestih tudi doslej Nemci. Tega načela pa mi nikdar nismo odobrili, ker nemške posesti v slovenskih krajih nikdar nismo priznali in je nikdar ne bomo. Že petdeset let glasno ugovarjamo zoper krivice, ki se nam gode s tem, da so se vtihotapljali v slovenske kraje zagriženi nemški uradniki. Ker smo to krivico zmiraj označili kot krivico in nikdar ne izrazili svoje odobritve tega prokletstva vrednega početja, vsled tega so posedovali Nemci ta važna uradniška mesta le silovitim potom in kradoma vkljub protestu Slovincem. S tem se pa nikdar ni ustanovila glede uradniških mest v slovenskem delu dežele mirna posest za Nemce. Z načelom, da se tako nikdar priznana posestno stanje v prid Nemcev vzdrži kot nekaka pravica Nemcev, napoveduje nam vlada le nov boj,

katerega bomo neizprosno s vsemi sredstvi bojevali tudi nadalje.

Nečuvčen rop nasproti Slovincem je n. pr. nastavljanje nemških uradnikov v slovenskem okraju okrožnega sodišča celjskega. Tudi zadnji teden se je zopet imelo odločevati o tem, ali se bo dalo Slovincem novo zausniet z zasedenjem dveh izpraznjenih svetniških mest. Nihče ni mislil na to, da bi vlada utegnla vzdrževati staro krivično stanje. Nihče ni mislil, da bode ta dve svetniški mesti dobila Nemca. Mislilo se je, da si bode vlada pomagla na tak način, da bo Slovincem vzela eno izmed teh mest, drugo pa gotovo dala slovenskemu prosilcu, za katerega ni mogla biti v zadregi. Vlada je pa na nečuvčen način prezrla slovenske zahteve. Imenovala je za obe mesti nemška uradnika.

Te krivice Slovinci nikdar ne bomo odobrili. Zoper imenovanje nemških dež-sodnih svetnikov Molleya in Kotziana slovesno protestujemo. Ti imenovanji smatramo za napoved novega boja vlade nasproti Slovincem v prid spodnještajarskemu lažnemštvu in v tem boju bomo z vso odločnostjo vztrajali in si vzeli za doždenje na onih, v kojih prid se je to novo lopovstvo zgodilo.

Toda Körberjevi vladi ni zadostovalo, da nas je poniževala in oškodovala na podlagi tega lopovskega načela o čuvanju izsiljene nemške posesti. Udarila nas je zadnji teden v izrecnem protislovju s sicer od nas nikdar ne odobrenim načelom čuvanja stare posesti. Ker ji za nadaljnje ropanje slovenskih pravic to načelo ni bilo ugodno, postala mu je nezvesta ter je to načelo v isti uri, ko ga je na eni strani zoper nas uporabila, na drugih krajih opustila, kjer se je govorilo za nas.

Vlada je v istem hipu, ko je imenovala vkljub našemu protestu v Celju zopet le nemške kompetente pri sodišču, v Konjicah in Mariboru

na izpremenjeni notarski mesti, ki ste bili do sedaj slovenska posest, imenovala zagrižena nemška kompetenta za notarja Vilibalda Swoboda in dr. Haasa.

S tem je Körberjeva vlada storila drzen ulom v priznani slovensko posest in dokazala, da nji komodna načela uveljavlja le tam, kjer so Nemcem ugodna, kjer bi pa bila ugodna ista njena načela za nas, tam jih v istem hipu na glavo postavi.

S tem je napovedala Körberjeva vlada spodnještajarskim Slovincem očiten boj na življenje in smrt v prid nemškemu odpadništvu, katero le nemško uradništvo štiti.

Ta napovedani boj smo pa, če na svojo narodno čast kaj držimo, dolžni izpolnjevati z vso brezobzirnostjo in z vsemi sredstvi. Ta krivica mora biti maščevana na onih, v prid kojih se je zgodila. S podvojenimi silami v boj zoper naše gnjilo nemštvo in njega zavezništvo, Körberjevo vlado.

Bodočnost naše mladine.

(Sodba slovenskega akademika o akademskem študiju.)

I.

Abiturientje si bodo morali kmalu izvoliti svoj bodoči poklic, ker so pa sedaj vsi akad. poklici prenapolnjeni, je to stvar velike važnosti. Tisti, ki se ne bodo odločili za kak poklic te vrste, imajo še najboljšo perspektivo za bodočnost, ker se sedaj stremi za tem v vseh uradih vpeljati kot pogoj sprejema gimnazijalno maturo in se s tem tudi število prosilcev za taka mesta zmiraj zmanjšuje. Prometne razmere, ki jih imajo pričakovati od novo zgrajenih železnic v alpskih deželah spopolnjevanje naših poštinih razmer itd. so vzrok, da so razmere tudi v teh poklicih prav ugodne. Prav ugodne so tudi razmere tistih

LISTEK.

Na prijateljevem grobu.

Kakó bi zabil to gomilo,
Kjer blago tvoje spi srce...
S. Gregorčič.

Težke jesenske megle so se leno vlačile ob vznožju gore in zastirale pogled na že rumeneče bukovje. Na opeko na mojo postrešno sobico, v kateri sem prebil letošnje prijetne počitnice, je enakomerno in uspavajuče padal tisti dolgočasni dež, ki v neprekidanih nitih curlja z oblakov in je najzanesljivejši znanilec bližajoče se jeseni. In ko sem se ozrl skozi ozko strešno lino, ali se morda vendar kje pokaže kos modrega neba, sem videl na cerkvenem stolpu goste trope lastavic, ki so se zbirale za odhod v toplejše kraje. Sedale so na stolpove okrajke; se spuščale zopet v zrak in zopet počivale; potem pa se je kakor na enotno povelje, apustila črna truma v zrak, poletela parkrat za slovo okoli zvonikove strehe in nato kmalu izginila v daljavi. Živo me je spominjalo to, da tudi meči dotekajo dnevi bivanja v domovini in da bo treba odriniti tja, kamor me je porinila usoda, da služim kruh sebi in svoji družini. Poprej pa sem se hotel

posetiti gomilo, pod katero spi nevzdravno spanje prijatelj, ki ga je ljubilo toliko ljudi, kakor malo koga...

Tam ob glavni cesti zunaj trga leži žalsko pokopališče s cerkvico sv. Kancijana. V trgu je še vrvelo nemirno gibanje hmeljeve borze. Tusem pa ne sega hrepenenje po zemeljskem blagu in mrtvih žalcenov ne vznemirjajo vesti o padajoči in rastoči hmeljevi ceni.

Par znamenitih grobov hrani žalsko groblje. Ob cerkvenem zidu zaznamenuje spomenik iz črnega sienita gomilo dvojice Janičeve, v koje hiši je imela narodna zavest in gorko rodoljubje toplo zavetje v časih, ko je še drugod dremalo narodno gibanje. Sredi groblja počiva Janez Hansenbiehler blaženega spomina, ki je nekaj svoje krepko individualnosti in markatno osebnostjo vodil slovensko politiko savinjske doline in kateremu je nehoté sledil vsakdo, ki je nosil poštno srce v svojem telesu. Malo za njim se dviga masiven spomenik, ki ga je slovenska hvala postavila ustanovniku savinjskega hmeljarstva Bilgerju. To je lep znak slovenske kulture, da so hvalili hmeljarja tuju neke iz Vrttembergškega, ki je odprl Savinjanom nov vir blagostanja, ovekovečil njegovo zaslugo z lepim spomenikom in poštevilil slovenskim napredkom.

Ob zidu, ki obdaja pokopališče, pa je našel svoje počivališče on, ki me je zvalil tu sem. Pred železno ograjo, ki obdaja grobnico, sem postal in nemo sem zrl na široki spomenik. Tedaj se je prikradel za trenotek mrkel solčni žarek izza oblaka in posijal, da se je zasvetil zlati napis „dr. Hinko Šuklje“. Na kameniti plošči so stale tri vaze s svežimi cveticami, ki jih je ljubica roka postavila na grob. Eno je bil prevrnil jesenski veter; pobral sem jo in postavil na njeno mesto. Dolgo sem stal ob grobu in mislil nanj, ki ga krije mrzli kamen. Zakaj si moral tako rano leči pod grudo?

Pred letom dni sva še skupaj sedela na koncertu mladih dijakov in tedaj si sanjal o lepem življenju, ki te je čakalo. A zavistna usoda ti ga ni privoščila; samo okusiti si ga smel in sirla te je, kakor izruje zimska burja hrast in ga telebne na tla. Topli jug, ki te je večkrat poprej okrepil, te ni mogel več rešiti in mrtvec si se vrnil v domovino, ki ti je bila tako draga.

Srce mi je polnila žalost, ko so te polagali v grob, in ko me je poletje privedlo domov, sem te zaman iskal, kjer sem te sicer vedno našel. Zopet sem sedel v isti dvorani kakor pred letom in poslušal umotvor mladega slovenskega muzikarja po božji milosti, a zaman se je oziralo

ki izvršujejo kurze za abit. na trgovskih šolah. Že precej slabše imajo tisti, ki se odločijo za kak akad. poklic. Manjše strokovne visoke šole, kakor n. pr. za poljedelstvo, živilozdravniška šola, rudniška akademija, nudijo splošno še dobro, deloma prav izvrstno bodočnost, vendar niso ti poklici toliko razširjeni, da bi mogli mnogo slušateljev odvrti od prenapolnjenih fakultet in povzročati, da bi se jih zamegle večje število porinti kakemu teh. poklicu. Razmeroma ugodne so še razmere na tehniški sicer ne na vseh strokah iste, vendar v večji večini, radi tega je tudi mnogo slučajev, da delajo abiturientje gimnazij, lahko, več ali manj samo formalni dopolnjevalni izpit za studije na tehniški. Mnogo slabše so razmere za dijake univerz, ako se ne oziramo na teološko fakulteto, dajo se ostale razdeliti tako-le: 1. filozofija, 2. us 3. medicina.

Isti ki sedaj proučujejo filozofijo, ali se bodo temu studiju v prihodnjih letih posvetili, imajo večinoma prav ugodne avspicije.

Slabše imajo juristi, vendar še ne toliko isti, ki sedaj prihajajo na studije, ker je pričakovati v kratkem času regulacijo plač avskultantov in je vračunanje aktivitetnih doklad s pokojnino le še prašanje časa in mnogo starejših gospodov, kak smp na ta moment čaka da vložijo svoje prošnje za pokojnino, s tem je pa zopet odprt avarcement.

Medicina pred kratkim se fakulta v kateri je velik odstotek abitur. iskal srečo in bogastvo, je sedaj studij brez upov. Na Dunaju samem je čez 1000 zdravnikov, kojih letni dohodki ne dosežejo svote 600 goldinarjev. V vseh večjih mestih je naval mladih zdravnikov, ki se leta in leta peha, po bolnišnicah, ker ne dobijo primernega mesta. Kakor znano je studij medicincev najdaljši (povprečno 6 let), radi tega je rekel pred kratkim neki ugleden zdravnik sledeče: „Medicincev mora imeti troje, to je: 1. Potrpežljivost, 2. izvrstno zdravje, 3. zelo mnogo denarja, drugače ne bo iz njega nikoli nič.“

Naj bodo abit. srečni v izvolitvi prihodnjega stanu svojega! Težko je namreč voliti, tudi če se je samo treba odločiti, kaj da je manj ugodno.

Jan V. Lego, apostelj Slovencev.

Črtica na slavo njegove 70 letnice.

II.

Učitelj je učitelju baje najstrožji kritik, pa tu ni bilo kritike, tu je zavzemalo njeno mesto občudovanje. Dovršen vzor biti bi mogla vsakemu učitelju njegova vestna, da preskrbna priprava za vsako uro; razdelitev gradiva in časa; način predavanja in rad vse ljubezen in koprnenje, s katerim je učil; navdušenje, katero se

oko po tvoji junaški postavi. Semkaj sem moral priti se posloviti od tebe! Pravili so mi, da si ob strani svoje drage pogosto hodil gledat, ko so delali zadnje bivališče tvojim bodočim sorodnikom. In sedaj si se ti prvi vselil vanj; tega pač nisi mislil tedaj, ko ti je cvetel maj življenja, saj je sicer mladim usojeno bivanje nad zemljo, ne pod zemljo! In mlad si še bil, ko si moral leči v grob. Izkopali bi te iz njega, ako bi te mogel obuditi, a ločil si se za vedno. Nad tvojim grobom bdi bogata ljubezen, ker te je ljubilo toliko ljudi kakor malo koga. Pred veličanstvom tvoje smrti je umolknil celo celjski podivjani nemškutarski fanatizem, ki se je molče uklonil mrtvemu sinu slovenskega naroda; kdaj se ukloni živemu narodu, to je odvisno od nas, ki smo ostali... Teda treba je misliti na odhod in posloviti se moram. Ne odhajam za vedno, kadar me zopet privede pot v domače kraje, tedaj tudi tvoje gomile ne pozabim. Dotlej pa počivaj mirno, dragi Hinko!

Zamišljen in turoben sem zapuščal žalsko groblje in mračne misli me niso hotele zapustiti. Šele v družbi dveh ljubeznivih detet, Zorana in Anice, ki sta nedolžno bežljala okoli mene ter nevtrudno pobirala in mi nosila dozorela rdeča jabolka, se mi je pogled zopet obrnil v življenje, ki je pred nami... Kaster.

mu je iz oči žarela, kadar je videl polno sobo in vsestransko gorečnost, katere mu je bila edino plačila za napor in neizmerno delo.

Kdaj in kako je nastala taka ljubezen do Slovencev? Brez dvoma se je že zbudila na občinskem gimnaziju, kjer so bili profesorji vneti Slovani. Vstopivši iz gimnazija v železarno žilovsko posvetil je ves preostali čas nujenju slovenskih jezikov, a najljubša mu je bila slovenščina.

Da bi pa narod in jezik slovenski dobro spoznal, podal se je dne 1. rožnika 1857 na jug, vstopivši v polno službo. Takrat začelja njegova literarna delavnost, posvetivši jo skoraj vso slovenskemu narodu. Ves čas bivanja na jugu in iz vseh mest službovanja je neutrudno dopisoval češkim časopisom o slovenskih rečeh. Njegove članke so prinašali Šimáčkov „Posel z Prahy“, Melšov „Dahbor“, „Narodny Listy“ in „Slovník Naučný“, kateri ima razun životopisov slovenskih pisateljev tudi članke o mornarstvu, o čemer je Lego v Čebih prvi pisal. V poznějšíh letih so „Světovzor“, „Zlata Praha“, „Ruch“, „Škola a život“, „Posel z Budče“, „Beseda učiteljska“ in drugi časopisi prinašali njegove spise. Tudi v „Ottuv Slovník Naučný“ piše članke o Slovencih.

Kakor češkim, tako je tudi slovenskim časopisom prejšnjim in sedaj izhajajočim stalno dopisoval. Imenujemo le nekatere časopise, kakor „Novice“, „Slovan“, „Ljubljanski Zvon“ in druge.

On je dosegel, da se je ustanovila l. 1861, v Trstu slovenska narodna čitalnica, v njen razcvet in prosep je napravil koncerte ter pevce sam vadil. Razun tržaške čitalnice, dosegel je ustanovljenje več drugih v okolici.

Vsled posredovanja Legovega stopila je „Matica Slovenska“ v zvezo z raznimi znanstvenimi društvi češkimi ter obogatila knjižnico z lepim številom čeških knjig. V pripoznanje zaslug, katere si je Lego pridobil za slovenski narod, imenovali so ga častnim članom „Matica Slovenska“, „Narodna Šola“ in „Sokol“ v Ljubljani ter učiteljsko društvo za okraj Sežana in „Komenski“ v Primorju.

Slovenci so mal narod, a njihovo koprnenje po duševni omiki je veliko. Njihovo slovnstvo je sicer v najlepšem razcvitu, ali, kakor tudi drugače mogoče ni, ne stoji še na vrhuncu, zato črpajo radi iz bogatejšega vira; iz češke literature. In glej! posrednik, delavec in prenašalec je zopet Lego. Mogoče, da je ni dobre češke knjige, (ki bi jim bila v napredek), katere bi ne bil Lego v kak del Slovenskega poslal, spremiljač jo v duhu z najboljšim voščilom. Koliko čeških slovnice, beril in besednjakov je sam kupil ter jih poslal onim, ki se hočejo učiti češčine. In res, mnogo Slovencev zna že prav dobro češko, česar pričajo mnoge prestave čeških spisov. Največ pa stori slovensko učiteljstvo, katero s sodelovanjem bivšega učitelja, sedaj lastnika knjigotiskarne, Andreja Gabrščka pridno prelaga češka dela za mladino in ljudstvo.

Kako čislani in priljubljeni je Lego ne le iz dobe njegovega bivanja na jugu, temveč tudi za sedanjost poštreno delavnost pri vseh Jugoslovanih prepričal si se lahko o času, ko so obiskali Slovenci in Hrvati naše „Narodno divadlo“ l. 1885. Udeleženci teh prekrasnih slavnosti imajo še v živem spominu presrčne ovacije, s katerimi so naši mili gostje obsipali svojega prijatelja Lego.

Kako globoke in močne vtise je napravila ta daljna pot, o tem svedoči knjiga, katero je izdal udeleženec Anton Trstenjak v Ljubljani, pod naslovom „Spomenik slovenske vzajemnosti“. Knjiga, v mnogem oziru zanimiva, obsega razun podrobnega opisovanja cele poti, tudi kratke životopise s podobami znamenitih oseb slovenskih, hrvatskih in čeških. Umljivo je, da med Čehi ni pisatelja, ki bi Lega ne nazival. Redka, dragocena zvezda na slovenskem nebu, katere ne goji slovenske ideje le teoretično, temveč i praktično.

V povračilo za obisk priredili so Čehi leta 1887, iz Prage poseben vlak na Slovensko. Duša tej ekspediciji bil je Lego, napisavši „Privodce spremenjavalci po Slovinsku“. Moralni uspeh tega poseta je bilo ustanovljenje „Češko-slovenskega spolku v Prazi“ l. 1888. Lego predsednik, deluje in z nespremenjeno gorečnostjo do sedaj

Namen temu društvu je: gojiti kulturne in narodno gospodarske interese češko-slovenske ter podpirati pravno slovensko mladino na Češkem študiju.

V sedmih letih delovanja je storilo društvo mnogo dobrega, ne le slovenskim literarnim društvom in slovenskim dijakom, (podelivši jim mnogo podpore, temveč i skrbu neprestano za razvoj slovenskega šolstva s tem, da pošilja ljubljanskemu slovenskemu gimnaziju češke rudnice dalje, da se ustanavljajo po celem Slovenskem šolske zbirke rudnic, tako, da bi vsaj vsaka šola okrajnega sedeža imela lastno zbirko. Na ta način bode na Kranjskem 31, v Primorskem 7 takih mineralogičnih zbirk.

Idealno stremljenje Legovo je: seznaniti slovensko učiteljstvo s češkim, zlaščati, napraviti cenejše in lažje potovanje po razkošnih alpskih deželah, da bi se vsled osebnega občevanja čvrsteje vkoreninila češko-slovenska vzajemnost. Iz Slovenskega so se zglasila štiri društva in mnogi posamezniki v prosep te krasne ideje, ali žal, pri nas ni dosegla zadostnega uspeha, in vendar, kako korist bi imelo za nas tako seznanje. Kako olajšano, in kako prijetno bi bilo za nas potovanje v južnih zemljah, ker bi tam našli odkritosrčne prijatelje in sodelavnike. Obradajmo torej o počitnicah naše korake, mesto na zapad in sever, rajši na jug, k našim rodnim bratom. Tam nas pozdravi beseda slovenska, spoznamo njihovo odkritosrčnost, prilubi se nam pri njih, obiščemo jih drugič zopet. In res zadoštuje le enkrat slišati, kako vabljivo, živo in prepričevalno zna Lego iz lastne skušnje opisovati alpski kraj, njegove redke prirodne krasote, njegove dobre stanovalce, njihovo življenje in — zakoprnite videti to zemljo na lastne oči!

Dal Bog, da se kmalu in stalno vresniči velika ideja vzajemnosti češko-slovenske, kateri je zvezda voditeljica Legovo življenje.

Ne misli pa dragi bralec, kakor se ti iz te razprave dozdeva, da pripada ves Lego Slovincem, da je le njim življenje in neutrudno delovanje posvetil. Ta razprava, sestavljena po raznih spisih je nepopolna ter ne kaže njegove obsežne delavnosti niti pri Slovencih, še manj pa pri nas. V njegovih žilah se pretaka mlada kri slovenska, srce prekipeva ljubezni za vse dobro, krasno in plemenito. Iz vsakega zavednega Čeha in Čehinje bi rad napravil apostola slovenske vzajemnosti, kakršen je on sam. Da bi vzbudil vsaj našo simpatijo ter širil spoznanje, govori v raznih društvih o Slovencih.

Da bi se mogli priučiti blagoslavne slovenščine, izdal je l. 1893 drugo izdanje „Mluvnice jazyka slovinskeho“.

Ta slovnica, spisana s posebnim znanjem slovenščine, ni pri nas še dovolj cenjena. Naj bi našla prijateljev, navdušene mladine, kateri bi se jezik tako omilil, da bi se ga začela učiti, ker njeno znanje odpira naši inteligenci pot do južnih zemelj, kamor jih vabi srečna bodočnost, zlasti tehnikom.

Od l. 1857—1872. prebil je Lego na jugu. Tu ga je doletela dolga in huda bolezen; vrnil se je na Češko ter postal uradnik pri češkem muzeju v Prazi, kjer še sedaj deluje.

Njegovo vestno in številno delo ostane na loga bodočnosti. Deluje tam z ljubeznijo in pravim zanimanjem za reč samo, a ne za hvalo, slavo in dobiček. Bbližjoteka in zlasti zbirka starih rokopisov, muzikalij in drugih historičnih spominkov ima v njem posebnega poznatelja. Želimo, da bi dočakal zaslužen pripoznanje in ocenjenje njegovega nesebičnega delovanja.

Tako je pisal „Posel z Budče“ in z njim podobno še drugi češki listi. Mi le dostavljamo, da ni mogoče naštet vsega njegovega delovanja, omenjamo le, da obrne vsak razumni Slovenec, ki potuje v Prago, svoj korak v Legovo svetišče, v muzej češkega kraljestva, kjer najde v Legu ljubeznivega svetovaleca v vseh zadevah. Za obiska Slovencev jubilejne razstave l. 1891 in na rodopisne l. 1895, v Prazi je bil Lego živa os, krog katere se je vrtelo kolo Prago obiskujočih Slovencev.

Letos 14. kimovca je obhajal Jan V. Lego svojo 70 letnico. Star je že po telesu, a srce in duša sta mu ostala mlada — on še dela neumorno, kakor je v stanu delati le zlato češko srce.

politično društvo „Naprej“, bosta torej kakor v terek naznanjeno, poročala državni poslanec vitez Berks in deželni poslanec Ivan Vojnjak. Razun teh pa še drugi govorniki iz Celja in Maribora. Že do sedaj je zagotovljena izredno velika udeležba. Na svidenje torej!

(Iz Braslovč.) Dne 3. t. m. smo pokopali obče spoštovanega in priljubljenega Blaža Janžovnika p. d. Roudnika, posestnika ex Dobrovlju braslovške občine. Rajni je bil vzgleden gospodar, radi česar ni izgubil samo rodbina dobrega očeta, ampak izgubili smo tudi d. brega sonda, kajti mož je bil na več dobrih in koristnih časopisov naroden, in marsikomu je dobre svete podelil v gospodarskih rečeh. Posebno se je spomniti njegovega lepšega in trdnega značaja, vsled česar je bil tudi mnogo let občinski odbornik. Mož je bil tudi jako gostoljuben, vasko gar mimogredečega bodeš domačina ali tuca je prijazno povabil pod svojo streho, in mu po svoji moči postregel. Bodi mu zemlja lahka!

(Topolšica.) Piše se nam iz Šoštanja: Res je, ni se treba bati, da naš nemški tujar podjarmijo, kakor je dopisovalec iz Družnina izrazil o priliki volitve župana okrajne občine. Dokler žive v naši krašni in svetovno znani Topolšici zavedni močje kakor so Franc Pasovnik, Valent Potočnik, I. Ježovnik, Pristovšek, Tamše, Ledinek in Žager, toliko časa je zaman, da bi šoštanjski nemčurji in njih pristaši Šupan, bivši topolški župan, v topolški občini gospodarili. Včerajšnji (4. vinopoka) volitev župana in starešinstva je pokazala, da so se zavedni Zavodnjani otresli slepe pokorščine, in so si združeni s Topolščani, kateri tudi nadejo na dalje poslušati napovedi Harkaja in dr. Lichtenbergerja voliti župana in podžupana, dva znana krenita, obče spoštovana nevstrašljiva kmeta in alcer Valentina Žagarja p. d. Ševla, županom, Franca Pasovnika p. d. Kovača podžupanom. Za samo ta dva moža sta nam Topolščanom jamstvo, da ostane občina Topolšica slovenska, in da se bodo naše narodne svetnje varovale do zadnjega zibljaja.

(Izlet na Žigertov stolp) priredi „Športno društvo Maribor“ v nedeljo dne 1. t. m. Ena skupina izletnikov se odpelje iz Maribora zjutraj na korčakom vlakom ob šestih zjutraj do Ljubljane, odkoder se odkoraka po novi poti, ki jo je iztaknil g. dr. R. na k. Arheološki muzej, 10. ura maša. Tam se snide z drugo skupino, ki se zbere na glavnem trgu in od tam odkoraka ob 5 uri zjutraj peš čez B. l. n. k. Po naši grmo na stolp. Na trati si okrepčamo telo z jedjo in pičco. Vina bo dobili zgoraj, za jedi bo demo pa morali skrbeti že spodaj. Izlet se vrši seveda le ob nemaglanem vremenu. Poti k stolpu zlasti pa ona iz Ljubljane, so tako zložne in kratke, da bi ne delale nemaglanosti težav niti otrokom. Na svidenje torej v nedeljo na Žigertovem stolpu!

(Ptujski Nemci so opeharili uboge Haložane za državno podporo.) Halože so bile pred nekaj desetletji eden izmed najblagoslovljenejših krajev Stajarske in so prebivalci po svoji premožnosti daleč sloveli. Prišla je trina uš in Halože so postale vsled obubanja prebivalcev eden izmed najnesrečnejših krajev dežele in se prebivalstvo trumoma izseljuje. Državni poslanec Žičkar je od vlade dosegel za uboge Haložane podpore 40.000 K, da bi si popravili opustošene vinograde. Ptujski župan in znani sovražnik slovenskega kmeta Ornič je pa v zvezi z drugimi nasprotniki slovenskega kmeta dosegel, da so polovico te podpore dobili bogati ptujski nemški meščani in so torej bili haloški vinogradniki vsled tega za 20.000 K državne podpore opeharjeni. Vse to je državni poslanec dr. M. Ploj na zadnjem shodu v Št. Lenartu pri Ormožu natančno razložil. Nemci pa se vsled odkritja te lumparije hudo jezijo in kar skajo od jeze, kakor vsak ničrednež, če se njegova ničvrednost ljudem pojavi. Haloški kmetje so seveda zelo petriti in se čudijo, kako je avstrijska vlada mogla pripustiti to sramotno prakšanje revnih kmetov v prid bogatih nemških hujšakcev. Tu zopet vidite, kakšni prijatelji ljudstva so naši nemčurji.

(Germanščija na ljutomerskem sodišču.) Slučajno sem dobil v roke štiri dopise od ukrajne sodnje v Ljutomeru, kateri so bili pred par

dnevi poslani nekaterim osebam k Sv. Jurju ob Ščavnici. Ti dopisi so bili popolnoma nemški pisani in dotične osebe razumejo malo ali nič nemški. Kdo jim bo sedaj tolmačil? vprašamo gospode v Ljutomeru. Pa to se ni ločilo. K temu da je pisano steno nemški, naškrabala je roka tako grdo po papirju in razmetala črke, kot bi bile tudi bile papirje. Istekega nerazumnega, prelepa in glavega pasja, pač ni moglo prebrati. Če bi bil na ljutomerskem sodišču neznaj, lepo pisati, naj se jredo učijo v latinsko — imajo jo tako pol aca — v „Volksschule“, tja v prvi klopi. Šele po prav tujaj naj zavale uradniške službe.

Pozor! matični obč. predstojniki gornje-radginskega okraja! Trehvalski občinski svet je spuščati svoje jezo in se hoče kudo masčevati naši našim obč. predstojniki, ki pri volitvi v okr. svetop. misli z njegovo stranko glasovali — s tem da njim je začel kar zapovedovati, naj gornje-radginske nepravilne kazni in globe. Delo se kakor kak turški paša misleč menja, da se ni višjega gospoda v Avstriji kakor on. To hočemo videti! Opozarjajo se vsi naši predstojniki, da si vse njegove akte shranijo. Na vsak nepravilni ukaz je diktirano globo pa nemudoma pritožijo. Najbrže imamo za precej „majhnega“ gradiva, zlasti za občinske nadležne, da tako ob primerem času vse vkup izročimo našim merodajnim faktijem, da se takoj predloži na pristojnem mestu. Toliko pa že danes lahko povemo, da si Bratko — z nameravanim masčevanjem — spletel je bič, ki hoče, in rebiti že v kratkem sekai po njegovih lupinah plačih.

(Gornja Radgonja.) Vsi se je, je, oglasiti onim, ki so za rare in purne, priložili pravice Slovencev. Kakor je Brav za leto predl. prvenstvo svojemu bratu, tako so se tudi v Gornji Radgoni vest njih kosičina vest. Tako lep slovenski okraj, dati za to, da se enkrat nazir v roke nemški tarjem, to je grozljivo! Z nami vred pa se tudi zgražajo nad ljudmi, ki so posušili slovenski okraj zopet v roke nemčurjev. Slovenci bi daleč in blizu. Od vseh strani se piše Bratko. V. čini in Muhiča, da ima pošta samo z njimi opraviti. Jej naznačanje, ki se vidi plača s tistim so. Oni mestjan Wankler, ki bi rad tudi Slavence žive počel je kupi vino od Muhiča ter ga tako doli za Bratko. Muhiča pa se je hotel masčevati za to, ker ga pri sv. Jurju ob Ščavnici niso izvolili cerkvenim ključarjem. Pa tudi za to, kakor je sam pravil, da mu je banča „Slavija“ pri kateri je bil zavarpvan, napravila nekaj goldinarjev strahov, ko je hotel odstopiti. Tako se je torej Muhiča radi nekake majhne napake v posameznih rečeh masčeval nad celim narodom. Omenilo se je že, koliko je revež moral prestati na dan volitve od naših, kar privoščimo vsakemu izdajalcu. Vučina in Muhiča! Ali vesta, kaj sta storila? Slovenci so vama poverili oblast, da volita in vidva sta to oblast, zajedla in za pila ter tako zlorabila zaupanje vajinih volitev. Ali je to dostojno, ali je to značajno? Od vseh strani torej častitajo Muhiča, pa tudi Vučina, da sta se prav korenjaško (t) držala pri volitvah, ko sta jedla pure, race in goske. Vučina je poslal dvema mladima možema, naj prideta v treh dneh na pegočbo, zakaj sta mu brezimna pisma pisala. Piše: Naznanjam, da sem primoran in mi je naročeno od c. kr. sodnje, se enkrat opozoriti zaradi dopisa celjski „Domovini“. Če hočete se tu pogoditi, je še tri dni odloga, potem se vložiti tržba. Za vas vse ne bo dobrih nasledkov imela, kateri ste le količkaj katero besedo vmes potisnili, (ubogi stavec, on je največ besed vmes potiskal). Če hočeš, pridi, če pa ne, pa prazne sebi pripiši. Tvoj nekdanji prijatelj Ivan Vučina o. pr. Zanimivo! Tako!

Društveno gibanje.

(Vabilo na veliko koncertno veselico, ki se vrši v nedeljo, dne 11. oktobra 1903 v Žalcu v korist stavbe nove župne cerkve s sedelovanjem celjske narodne godbe, petrovskih tamburašev, domačega pevkega zbora in žalskih diletantov v dvorani gosp. Frana Hladnika.) Začetek točno ob 5. uri popoldne. Pri neugodnem vremenu se vrši koncert prihodnjo nedeljo. Vstopnina: Sedeži od 1—6. vrste po 2 K, od 6.—11.

vrste po 1 K 150, od 11. do zadnje vrste po 1 K stoječe za osebo 60 vin. Vstopnice se dobivajo od 1. oktobra naprej v trgovini g. A. Geisa v Žalcu in na dan koncerta od 4. ure naprej pri blagajni. Z ozirom na dobrodelni namen naj se bopovoli upoštevati rek: Ničje naj ne zamudi, ker lahko dobro delo stoji, prične v Žalco mahi dar za novo cerkev in oltar. K obilnemu posetu vabi odbor.

(Prostovoljna požarna bramba v Latkovi vasi) vabi k veselici, ki jo priredi v nedeljo, dne 11. oktobra, 1. v gostilni g. Ivana Cvjetarja v Latkovi vasi z naslednjim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor gosp. Ivana Kača. 3. Srečanje. 4. Sporedna prosta zabava, pri kateri vsa narodna godba na lok. Začetek ob 8. uri popoldne. Vstopnina za osebo 20 vin. Zbiranje za nakup požarnega pasnega trdnja. K obilnemu udeležbi vabi odbor.

(Savinjsko učiteljsko društvo) zbiruje dne 11. oktobra t. l. ob pol 2. uri popoldne v žalskih prostorih v Ljubli. Na dnevnem redu je predavanje g. Maršičarja „Nazor na našo na nižji stopnji“. Zbiranje se vrši ob vsakem vremenu. Na veseli avdience v prijaznem Ljubli.

(Anton Varinč, predsednik Bralnega društva Frankolovo) priredi v nedeljo, dne 11. oktobra, 1. ob pol 4. uri popoldne v žalskih prostorih gledališko predstavo: 1. „Kupci v Ljubli“, svetopisemska igra v petih dejanjih. 2. „Srb in smr“, legenda v dveh dejanjih. Med predstavo in dejanji svira godba. K obilnemu udeležbi vabi uljudno odbor.

(Vabilo na občni zbor „Čitalnice v Slov. Bratstvu“) se bo vršil v nedeljo, dne 11. oktobra 1903, zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev novega odbora in računovodstvenikov. 4. Predlogi in nasveti. Vsi dele „Čitalnice“ se vabijo, da se občenega zbora udeležijo polnštevilno, ker je pričakovati več za razvoj društva važnih nasvetov. Ako k tej skupščini ob določenem pri ne bi prišlo zadostno številno udov, vrša se bodo eno uro pozneje drugo skupščina, ki je slepota pri vsakem številu društvenikov. Občnemu zboru sledi prosta zabava z godbo in petjem. Gostje so dobrodošli. K obilnemu udeležbi vabi odbor.

(Trgaten veselica v Mariboru.) Bralno in pevsko društvo „Maribor“ je priredilo dne 1. t. m. trgaten veselico v vrtu „Narodnega doma“. Občinstva je bilo precej zbranega, a še toliko, kakor bilabko bilo. Najbolj ras pri našem trdnopolnem delu vesel, da nas ljubi prosti ljudstvo, delavci in drugi iz mesta in okolice. Se precej intelgence je bilo zbrano, vendar, kje je bila ostala? Kaj nam pomaga vse delo, vsi shodi, pač vse, ako si ne bomo složni. Zaigrali so nam naši tamburaši. In tudi pevski zbor se je odlikoval. Največ veselja in smeja pa je vzbujala trgaten; kjer smo kralji, zobali in in, no kaj bi tajil, tudi kazen plačevali. Ker so prihajali ta dan vojaški novinci, so se nekateri tudi prišli razvedrit. Bralno društvo naj dela le naprej po dozdani poti v prid domovine v vzbujanje delavstva in prostih slojev.

(Politično društvo „Pozor“ s sedežem v Ptuj) priredi v nedeljo, dne 11. oktobra 1903 ob 3. uri popoldne na dvorišču (vrtu), pri neugodnem vremenu v prostorih gospe Jagodič na Ptujski gri. shod z naslednjim vspešnim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slučaj Bratstva in nemško časopisje — poročevalec g. dr. Anton Brumen. 3. Čitanje resolucij in glasovanje o resolucijah. 4. Slučajnosti in nasveti. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Druge slovenske novice.

(Desetletnica „Slovenskega planinskega društva“.) Dne 10. in 11. t. m. praznuje naše marljivo „Slovensko planinsko društvo“ v Ljubljani desetletnico svojega plodonosnega delovanja. Mnogo je storilo društvo v tem kratkem času, ono je največ pripomoglo, da se je začel ostali slovenski svet živo zanimati za naravne krasote naše lepe domovine. Zato je tudi dolžnost vseh Slovencev, da se po možnosti udeležijo te lepe slavnosti, ki se otvori s „planinsko veselico“ v

ice.
aninskega
rouje naše
v Ljub.
delovna
tem čas
del ostal
krasote
vseh
to leto
v

(Balkan.) Disravno je „reformiranje“ po sestanku našega cesarja z ruskim carjem v najlepšem teku, vendar se Bolgarija in Turčija prapridno pripravljata na vojsko. Bolgarska je poklicala 24.000 novincev pod orožje in vse rezerve podčastnike k tritedenskim vajam. Tudi Turčija se vedno pošilja svoje čete na bolgarsko mejo. Vstahi ravno tako pridno nadaljujejo svoj napade. V zadnjem času se je vršilo več bitev, katerih so zmagali vstahi. V okrajih Razlog in Melnik je požganih nad 20 turških vasi. Za dva dni se boje hud boj med 2000 moč broječo vstahiško četo in Turki. Turki izgubivajo. Vstahi bodo baje do spomladi ustavili četovanje da ne bi lo mogli reform, katere zahtevajo vevlevlasti.

Slovenska tvrdka!

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

Celje • Nova ulica št. 11 • Celje

priporočila k sezoni svojo mnogobrojno
zalogo raznovrstnih**grobni
spomenikov**iz različnih marmornjev, granita in
syenita po konkurenčnih cenahCerkvena, monumentalna in vsa v to stroko
spadajoča dela.

412 Postrežba točna in soljina. 8-2

Harmoniumza šole, färe, cerkve in dom, čisto nov,
proda pod ceno KAROL SRB, uradnik v
(419) 2-1 St. Juriju ob juž. žel.**Zahvala.**

Pri groznem požaru, ki je dne 14. av-
gusta t. l. uničil ves trg Vače na Kranjskem,
vdeležena je bil banka „Slavija“ v Pragi z
18 svojimi člani. Vse požarne škode dala je
ta po vsi pravici sloveča banka preceniti
v popolno našo zadovoljnost. Odškodnino je
izplačala pošteno in točno.

Podpisani poškodovanci stejemo si v
dolžnost, izreči banki „Slaviji“ za njeno
kulanco svojo toplo zahvalo ter jo priporo-
čati slav. občinstvu. (416)

VAČE, dne 2. oktobra 1903.

Josip Bevc, Marija Sajovic, Rozalija Slabanja,
Jernej Mal, Alojzij Žerjav, Josip Kerhlikar,
Helena Ravnikar, Gašper Indof, Avgust Zar-
nik, Anton Juvan, Ivana Korač, Anton Barlič,
Ivan Kristan, Alojzij Majdič, Franja Grlic.

Mlad

trgovski pomočnik

mešane stroke, več slovenskega in nem-
skega jezika, želi z dnem 15. novembra
sedanjo službo premeniti.

Natančni naslov se izve pri upravni-
ništvu „Domovine“. (417) 3-1

Salvator-balzam

(Liquor-aromatic)

Najuspešnejše domače sredstvo pri
trganju (mrgreni), zoboboli, glavoboli,
pri krčih in raznih žilodčnih in črevnih
boleznih; ozdravi maternico, krepi vid
in je v vsakem pogledu univerzalno
domače zdravilo prve vrste.

Cena zavoju 12 steklenic z navodilom
5 kron, če se denar naprej pošlje na
spodnji naslov.

KAŠELJ

ozdravi hitro in temeljito, če od nekda
znano domače zdravilo

trpotčev sok

Cena steklenici z navodilom in polt-
rino vred, ako se denar naprej pošlje
2-kron 40 ymarjev.

Naslov za naročbo

(400) 3-2

Fr. Riedl-ova lekarna pri Salvatorju
v Varaždinu števil 104

Naprodaj je

vinogradz letošnjim
branjem vred

ki čista količina

močno zidano

hišo

FR. KNECL-ov, krojaču in hiš. posestniku
v Celju, Kovaška ulica št. 13.

Učenec

iz poštene hiše se sprejema v trgovini
Wambrechtsamer na Planini, Slogarski

Lepo

posestvo

v najbližji okolici Ljubljane
pod ugodnimi pogoji

naprodaj.

Ponudbo pod „F. Z.“ na uprav-
ništvu „Domovine“ v Celju

(431) 2-1

**POZOR
samice in samci!****Kapljice sv. Marka.**

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za notranje
in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih
na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmeček, odpravijo naduho, bo-
lečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva.
Delujejo izoborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na
jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico.
Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in modromu ter
raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Naročuje se edino in točno le pod naslovom: MESTNA LEKARNA,
ZAGREB Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka — Denar se
pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaajstotina se ne pošilja.
Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.)	- 4 K
3 ducati (36 „)	- 11 „
5 ducat. (60 „)	- 17 „
10 ducat. (120 „)	- 32 „

Mestna lekarna

Zagreb

Markov trg št. 36.

Ustanovljena leta 1360

(394) 10-3

Trgovina z železnino „MERKUR“**PETER MAJDIČ**

v Celju, Graška cesta števil 12

priporočila svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
žele, ne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
ski a orodja in sicer orala, brahe, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.